

Bigarren maila
E. Harrera arte eszenikoetan.
Adierazpen eszenikoak aztertzekeo estrategiak eta teknikak. Testua, eszenaratzearekin duen erlazioan.
Kritika eszenikoa. Erreseina bat egitekeo estrategiak eta teknikak.
Jabetza intelektualaren errespetua. Norberaren sormenaren babesia.

ARTEAREN OINARRIAK

Artearen Oinarriak jakintzagaiaren bidez, ikasleek hainbat diziplina artistikoko zenbait obra aztertuko dituzte, forma eta teknika ezberdinak dituztenak, kronologikoki kokatzeko, identifikatuta, ikaskuntza hori sorkuntza artistikoaren ideiarekin lotuta. Diziplina horrek beren berezko baliabideak aberastuko ditu, eta ezagutza kultural irekia eta desberdina handituko du. Gainera, bereganatutako kontzeptuei esker, ikasleek kontzientzia berezia izango dute ondare kultural eta artistikoarekiko. Horrez gain, hainbat obra eta artista ezagutu eta ezagutaraziko dituzte, zenbait arrazoi medio, artearen historia tradizionalan ezkutuan egon direnak.

Irteera-profilaren funtsezko konpetentziaren garapenaren bidez, ikaskuntza holistikoa eta konpetentziara errazten dira, komunikatzeko gaitasuna, bitarteko analogiko eta digitalekin ikerkuntza zientifikoko tresnak erabiltzea eta ezagutzaren eraikuntzan konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoaren gaitasunaren garapena sustatuz. Azkenik, jakintzagai honetan, aztertutako obren dimentsio sozialari, historikoari, zibikoari eta moralari buruzko gertakariak eta arauak aztertuko dira, eta horiek herriartasunerako konpetentziarekin dute lotura. Ekintzailatza-konpetentziarekin batera, bereganatutako ezagutza horiek praktikan jarriko dituzte ikasleek jakintzagaiaren berezko proiektuetan eta jakintzagaiarekin zerkusirik ez duten proiektuetan, hala etorkizuneko goi-mailako prestakuntzetarako edo arteari lotutako proiektu profesionaletan parte hartzeko prestatuko dira.

Hainbat artista eta obra ezagutu eta aztertzea, horien ingurumen-inpaktua kontuan hartuz, baita ondare kultural eta artistikoaren kontserbazioa ere, egungo munduaren erronkekin eta garapen iraunkorreko helburuekin konprometituta daude.

Konpetentzia espezifikoei dagokienez, elkarrekin lotuta eta mailakatuta bereganatuko dira, bakoitzaren konplexutasun-maila kontuan hartuta. Zortzi konpetentzia espezifikoki ezarri dira, eta honako hau dute oinarri: artearen sorkuntzan gertatu diren aldaketak ulertzea, artearen funtzioen inguruan hausnartzea, erabilitako hainbat lengoia hautumatea, hainbat bitarteko eta euskarritan egindako obrak aztertzea, ezagutza zientifikoa integratzea, eta sentimenduak, emozioak edota ideiak adierazteko moduak bereiztea. Hori guztia ikaskuntza eta banakako edo taldekako proiektuak uztartzeko bitartekoa izango dira, iraunkortasun-testuinguruan, taldeko lana eta inklusioa balioan jarrita.

Oinarri Artistikoak jakintzagaiaren jakintza-multzoak honako hauek dira:

- Arte-kontzeptua: jatorrien bila; multzo honetan artearen hainbat teoria aztertzen dira, eta horiek arteak historian zehar izan dituen hainbat kontzeptu eta funtzioekin lotzen dira.
- Arte Klasikoaren proiektzioa: multzo honetan, arte klasikoaren eta artearen askotariko susperraldi eta eragin gako adierazgarrienak ikasiko ditu ikasleak.
- Argia eta espiritualitatea artean: argia-espiritualitatea binomioaren bidez, intereseko hainbat alderdi lantzen dira, jarduera artistikoen eta mugimendu ezberdinen berezitasunak ezagutzeko.
- Artea eta errepresentazioa: multzo honetan, errepresentazioari lotutako alderdiak aztertzen dira eta, horretarako, ikusmen-berregite eta -interpretaziorako forma askotarikoak eta aberatsak alderatzen dira.
- Artea adierazpen gisa: multzo honek adierazpen artistikoko aldagai mugagabe batzuk definitzen ditu, korrante estetiko adierazgarrienak aztertuz eta alderatuz.

- F. Natura, gizartea eta komunikazioa artean: multzo honetan, artearen alderdi ekologikoa eta jiraunkorra hartzen dira kontuan, baita artearen alderdi soziala eta funtzionalitatea ere, eta artearen eta komunikabideen arteko eraginak eta interferentziak.
- G. Metodologiak eta estrategiak: multzo honek artearen ikasketa eta azterketa hainbat ikuspegitatik barne hartzen ditu, baita talde-lanarekin eta proiektu artistikoen faseekin lotutako jakintzak ere. Garatu beharreko jarrera-alderdiak ere kontuan hartu dira.

Bereganatutako ezagutza horiek praktikan jarriko dituzte ikasleek jakintzagaiaren berezko proiektuetan eta jakintzagaiarekin zerikusirik ez duten proiektuetan, hala etorkizuneko goi-mailako prestakuntzetara-ko edo arteari lotutako proiektu profesionaletan parte hartzeko prestatuko dira.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. Artearen sorkuntzan gertatutako aldaketak ulertzea, garai historiko eta kultura-testuinguru bakoitzaren arteko berdintasunak eta ezberdintasunak aztertuz, aniztasuna aberasgarria dela azaltzeko.

Arte-kontzeptuaren definizioa eztabaidagai da gaur egun ere. Artearen esanahia elementu bizia da, aldakorra, eta aldatzen joan da historian zehar. Aldaketak ez dira gertaeren kronologiagatik baino gertatu; aldiz, artea ekoizten duten kulturen aniztasunarekin dute lotura. Arte informalaen sorrerak, zalantza dadaistak edo argazkilaritzaren sorrerak, adibidez, astindu handia eman zioten kontzeptuari eta, beraz, ikasleak ezagutu beharreko mugarriak dira.

Aldaketa horiek balioestea eta ezagutzea oso aberasgarria da ikasleen baliabideetarako, ondoren hainbat estilo eta garaitako adierazpen artistikoak iritzi osatuagoaz baloratzeko, hainbat obra alderatuz, horien arteko loturak ezarriz eta arrazoituta azalduz. Horri guztiari esker, ikasleek azaltzeko aukera izango dute aniztasun artistikoaren aberastasuna eta, horretarako, ahoz, idatzi edo modu anitzen bidez egingo dituzte aurkezpenak. Artera aurreiritzirik gabe hurbilduko dira eta beren kultura-ezagutza handituko dute.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, KPSII4, HK1, KAKK1, KAKK2.

2. Arteak historian zehar izan dituen funtzioen inguruan hausnartzea, garai bakoitzeko funtzioaren bilakaera aztertuz, berezitasunak aintzat hartzeko eta edozein garaitako ondare kultural eta artistikoa balioan jartzeko.

Artearen esanahian murgiltzean, ezinbestean artearen baliagarritasuna jartzen da zalantzan. Kontzeptua aldatzen joan den moduan, artearen funtzioak ere jasan ditu bere aldaketak historian zehar. Funtzio magikoa, erlijiozkoa, pedagogikoa, oroitzapenezkoa edo estetikoa izan dira, besteak beste, arte-ekoizpenek gizateriaren hastapenetik izan dituen hainbat funtzioetako batzuk. Aldi berean, gizarteek eta kulturek erabilera ezberdina eman diete aurretik zeuden produktu artistikoei, eta, batzuetan, erabilera hori sortzerakoan izan zutenaren oso bestelakoa da. Jarduera artistikoaren funtzionaltasunen atribuzio-joko dinamiko hori ezagutu eta balioetsi egin behar dute ikasleek, hala, edozein garaitako ondare kultura eta artistikoari dagokion garrantzia emateko. Gainera, ikasleek edozein ekoizpen artistiko kokatzen duten eta funtzioa baldintzatzen duten ingurumen- eta testuinguru-baldintzen jakitun izan behar dute, obrak errespetutik, sakontasunez eta irizpideen arabera aztertzeko, eta ondorioak ahozko aurkezpen bidez, testu bidez edo modu anitzen bidez azaltzeko. Aurkezpen horietan, betiere, berezitasunak balioan jarri eta aurreiritziak alde batera utziko dira.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, KPSII4, HK1, HK3, KAKK1, KAKK2.

3. Garai eta estilo ezberdinetako ekoizpen artistikoak formalki, funtzionalki eta semantikoki aztertzea, elementu eratzailleak eta lengoaien gakoak aintza hartuz eta hiztegi espezifikoa erabiliz, irizpide estetikoak garatzeko eta arteaz gozatzeko aukerak zabaltzeko.

Artearen estilo, joera eta mugimendu bakoitzak berezko lengoaiari lotutako gako komunak ditu. Gako horiek laguntzen dute obra ulertzen eta obra sortu zen unearekin identifikatzen. Hurbilpen-metodo horrek arte-lanak sailkatzea du helburu, eta horixe da ekoizpen artistikoaren unearen arabera konplexutasuna jorrazteko lehenengo modua. Artearen estiloak, mugimenduak edo joerak aztertzeo hurbiltze aldera, beharrezkoa da hainbat ekoizpen artistiko ikertzea eta iturri analogiko eta digitaletatik abiatutako informazioa aztertzea, berezitasunak eta puntu komunak nahiz ezberdintasunak azalduz. Ikasleek terminologia espezifikoa zabala ezagutu behar dute, lengoia zehatz, egoki eta koherentearekin deskribatzeko artelan baten analisiak onartzen dituen ñabardura, aldagai eta zorrotasun anitzak.

Gainera, mugimendu eta estilo artistikoei lotutako formak, funtzioak eta esanahiak aztertzeo hainbat metodologia ulertu eta irizpidez aplikatu behar ditu, obretara hurbiltzeo oinarriak baitira eta artean erabilitako lengoia ezberdinak kontuan hartzeo aukera ematen baitute. Helburua da ikasleei irizpide estetiko informatua ematea, edozein adierazpide artistiko jorrazteo. Horretarako, obra kontenplazean, estiloa eta testuingurua identifikatu eta artearen adierazpidearen aberastasuna jarriko ditu balioan, obrak gozatzeko aukerak areagotuz.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK2, KD1, KPSII1.2, KPSII4, HK1, KAKK1, KAKK2.

4. Hainbat bitarteko eta euskarri bidez egindako obra artistikoak azaltzea, sortu zireneko gizarte-, geografia- eta historia-testuingurua identifikatuz, baita eragin eta proiektio posibleak ere, garai eta kultura bateko lekuko eta ondarearen elementu gisa balioesteko.

Ondare artistikoa behar bezala aintzat hartzeo, berau osatzen duten obrak sakon ezagutzea ez ezik, hura sortu zeneko testuingurua ulertzea beharrezkoa da. Hala, edozein bitarteko edo euskarri bidez egindako obra baten estilora eta hori kokatzen den mugimendura hurbiltzeo, kontuan hartu behar dira obraren inguruko alderdi historikoak, geografikoak eta sozialak. Horri gehitzen badiogu teknikaren eta prozeduraren analisia, beharrezko gakoak eskainiko ditu adierazpide artistiko ezberdinak interpretatzeko, eta ikasleek obrak ezagueraz eta errespetuz balioesteko. Obrak sortu zireneko testuinguru historiko, sozial eta geografikoaren analisia jorraztean genero-ikuspegia txertatzen bada, ikasleek ulertuko dute zein izan den artean emakumeek izan duten zeregina historia zehar, eta emakumeekiko egon diren iritzi ezberdinak, garaia arabera. Ildo horretatik, emakumeen errepresentazioak ez ezik, sortzaile gisa egin dituzten ekarpenak ere ikasiko dira.

Bestalde, ondare kultural eta artistikoaren aniztasunean hainbat harreman-mota gertatzen dira: estiloen arteko eraginak, denbora bereizita edo ez, elementu batzuk garai batetik bestera gelditzea edota estilo edo korrante jakin batek eragiten dituen erreakzioak, gutxiespenak edo subertsioak. Obren eta estiloen arteko harremanak baldintzatzen dituzten fenomenoak ikasteak, ezagutzeak eta identifikatzeak, hainbat iturri analogiko eta digitaletatik abiatuta jorratuta, ikasleari aukera ematen dio edozein ekoizpen artistiko irizpidez eta sakontasunez aztertzeo. Hala, obra bere testuinguruan hobeto aztertzeo loturak sortzen dira.

Hainbat bitarteko eta euskarri bidez egindako obren analisisen ondorioetatik abiatuta, ikasleek ahoz, idatziz eta modu anitzetan egingo dituzte haien ikerketen emaitzak azaltzeo aurkezpenak eta, horien bidez, adierazpide artistikoak garaiko ondare kultural gisa eta ondare osoaren parte gisa balioetsiko dituzte.

Konpetentzia espezifikoa hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, HKK2, KD1, KPSII4, HK1, KAKK1, KAKK2.

5. Artearen ahalmen komunikatiboa ulertzea, hainbat ekoizpenetan bizitzako esperientzien isla identifikatuz eta aintzat hartuz, adierazpide artistikoa sormena, irudimena, autoestimua eta hazkunde pertsonala indartzeko tresna gisa balioesteko.

Sormen artistikoaren lengoaia bereizgarri ezberdinak tresna bikaina dira ideia eta kontzeptuak eta sentimendu eta emozioak transmititzeko. Baina artearen esanahia, komunikazio-egintza oro bezala, artistak nola adierazten duenaren eta jendarteak obra nola hartzen duenaren arteko konbinazioa da. Lengoaia artistikoaren dimentsio bikoitz horren ezagutza eta praktikari esker, ikasleek ekoizpen artistikoen analisian sakondu ahal izango dute, obra mota ororen aurrean bizitakoa adieraziz. Era berean, beren bizitzako esperientziak eta ekoizpen artistikoak lotuta, ikasleek adierazpide artistikoa sormena, irudimena, autoestimua eta hazkunde pertsonala garatzeko bitarteko gisa har dezakete aintzat.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, KPSII1.1, KPSII1.2, KPSII3.1, HK1, KAKK2, KAKK3.1.

6. Hainbat obra artistiko formaren, esanahiaren, sorrera- eta harrera-testuinguruaren arabera interpretatzea, sentiberatasuna eta zentzu kritikoa garatzeko eta ekoizpen artistikoekiko pertzepzio eta iritzi ezberdinak balioesteko.

Obra baten forma, esanahia eta testuingurua dira obra artistikoak aztertzeko oinarrizko alderdiak eta, gainera, obraren harrera aztertzeko alderdi adierazgarriak dira. Alderdi horiek identifikatzen badira, ikasleek zentzuz egingo dute aurrera obrara sakontasunez hurbiltzeko: aurreko analitiko abiaturak, obra artistikoa eta ezaguera-eremu ezberdinetan aurki daitezkeen beste elementuak lotzea. Interpretatzeko, elementu berriak txertatu behar dira, eta ez soilik berezko ideia eta ezagutzak, sentimenduak eta emozioak ere gehitu behar baitira. Hala, obra elementu bizia izango da ikasleentzat, bere egingo dute eta elkarrizketarako eta iritzi-aniztasunerako objektu dinamizatzailea izango da. Enpatia laguntzeko elementu ere izango da. Interpretazioak ikasleen sormena aberasten du. Ikuspuntu ezberdinak baloratu behar dituzte eta, beraz, ekoizpen artistikoen aurrean sentiberatasuna eta zentzu kritikoa garatzen eta pertzepzioen eta iritzien aniztasuna aintza hartzen ikasten dute. Hainbat obra artistikoren berezko interpretazioak ahoz, idatziz edo modu aniztan transmititu daitezke, hala eztabaida sustatu eta ikuspuntu ezberdinak bateratzeko.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: HKK1, KPSII4, HK1, HK3, KAKK1, KAKK2.

7. Banakako edo taldeko proiektu artistikoak kreatibitatez sortzea, diziplina anitzeko estiloak, teknika eta lengoaiak ikertuz eta egokienak direnak hautatu eta aplikatuz, proposatutako ideia eta helburuak osatzeko eta erronka artistiko berriei aurre egiten ikasteko.

Hainbat diziplinak barne hartzen dituzten proiektu artistiko berritzaile eta kreatiboak, ingurune digitala kontuan hartuta, artea eta kultura sustatzeko modua dira, eta erronka mota horiek laguntzeko aniztasun kulturalako testuinguruan ideiak eta helburuak osatzen laguntzen dute. Proiektu horietan parte hartzeko, beharrezkoa da pertsonak eta baliabideak antolatzea, baita proiektuak faseka sailkatzea ere. Ikasleak banakako eta taldeko proiektuetan aktiboki parte hartzean, antolatzen, zereginak banatzen eta gainerakoen ekarpenak errespetuz eta enpatiaz balioesten ikasteko aukera emango dio. Zeregin horiek inklusio-testuinguruan garatuko dira, metodologia kolaboratiboak erabiltzea sustatzen dituztenetan.

Prozesu horretan, funtsezkoa da proiektuak garatu eta hedatzeko baliabideak eta bitartekoak integratzea. Horretarako, diziplina anitzeko lengoaiak eta teknikak erabiltzeak, eta horiek kreatiboki uztartzeak eta aplikatzeak ikasleari emango dizkio etorkizuneko proiektuak erraztasunez garatzeko beharrezko trebetasunak.

Konpetentzia espezifiko hau honako deskriptore hauekin dago lotuta: KD3, KPSII3.1, KPSII3.2, HK3, EK2, EK3, KAKK4.1, KAKK4.2.

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK

Artearen Oinarriak
1. kompetentzia espezifikoa
1.1. Aniztasunak artean eragiten duen aberastasuna errespetuz azaltzea, garai eta kultura ezberdinetako obrak testuinguruan kokatzearekin lotuta ikertuz eta dagokion arte-kontzeptua aztertuz.
1.2. Arteak historian izan duen ikusmoldearen bilakaera argudiatzea, garai eta kultura ezberdinetako esanahiak alderatuz eta antzekotasunak eta ezberdintasunak aztertuz.
2. kompetentzia espezifikoa
2.1. Arteak historian zehar izandako funtzioak bereiztea, haren bilakaera aurreiritzirik gabe aztertuz, hainbat estilo eta garaitako ekoizpen artistikoen azterketatik abiatuta.
2.2. Hainbat adierazpide kultura eta artistikoren berezitasunak modu irekian, kritikoan eta errespetuz azaltzea, dagokion funtzioarekin lotuz.
3. kompetentzia espezifikoa
3.1 Hainbat garai eta estilotako adierazpide artistikoen elementu eratzailak identifikatzea, horien lengoaien gakoak aintzat hartuz eta horiek dagokien garai, artista edo mugimendurekin duten lotura justifikatuz.
3.2 Hainbat adierazpide artistiko formalki, funtzionalki eta semantikoki aztertzea, irizpidez eta sentiberatasunez, dagozkien lengoaien terminologia espezifikoa erabiliz.
4. kompetentzia espezifikoa
4.1 Hainbat estilo eta garaitako ekoizpen artistikoak aztertzea, hainbat bitarteko eta euskarritan egindakoak, sortu zeneko testuinguru sozial, geografiko eta historikoarekin lotuz eta beste garai eta kulturetako obrekin izan ditzakeen harremanak azalduz.
4.2 Hainbat estilo eta garaitako ekoizpen artistikoei buruzko ikerketen ondorioak azaltzea eta dagokion testuinguruan jartzea, bitarteko analogiko eta digital egokienak erabiliz.
5. kompetentzia espezifikoa
5.1 Artearen adierazteko aukera askotarikoak eta ideiak, kontzeptuak, sentimenduak eta emozioak transmititzeko ahalmena azaltzea, garai eta estilo ezberdinetako artisten obrak abiapuntu hartuta, horien inguruan egin diren interpretazio ezberdinak aztertuz.
5.2 Hainbat garai eta estilotako ekoizpen artistikoak aztertzea, norberaren eta besteen bizitzako esperientziekin kreatiboki lotuz, eta sormena, irudimena, autoestimua eta hazkunde pertsonala indartzeko tresna gisa balioetsiz.
6. kompetentzia espezifikoa
6.1 Hainbat garai eta estilotako obra artistikoak interpretatzea, horien forma, esanahia eta sortu zeneko testuingurua aztertuz eta norberaren ideiak, ezagutzak, emozioak eta sentimenduak txertatuz.
6.2 Hainbat adierazpide artistikoren inguruko interpretazioak alderatzea, ikuspuntu ezberdinak aztertuz eta norberaren iritzia proposatuz.
7. kompetentzia espezifikoa
7.1 Proiektu artistikoak azaltzea, banakakoak edo taldekoak, diziplina anitzetako estilo, teknika eta lengoaia egokienak hautatuz, eta zereginak modu arrazoituan antolatu eta banatuz.
7.2 Banakako zein taldeko proiektu artistikoak kreatibotasunez egitea, proposatutako ideia eta helburuak lortuz eta bereganatutako ikaskuntzak aplikatuz.

OINARRIZKO JAKINTZAK

Artearen Oinarriak
A. Arte-kontzeptua: jatorriaren bila
Artearen teoriak. Artearen definizioa historian zehar. Genero-ikuspegitik.

Artearen Oinarriak
B. Arte klasikoaren proiektzioa
Greziako arkitektura eta eskultura. Sarrera. Ordenak. Obra eta garai adierazgarrienak.
Antzinako Erromaren eraikuntza. Eskultura-erreturua antzinako Erroman.
C. Argia eta espiritualitatea artean
Adierazpen plastiko eta bisualeko bitartekoen bilakaera, Erdi Arotik Barrokora bitarte. Arte modernoa.
D. Artea eta errepresentazioa.
Artearen aldaketak, Arte Klasikora itzuli zenetik, tradizioarekin apurtu zenera arte. (XIX. mendera arte).
E. Artea adierazpen gisa.
XX. mendea. Lehenengo abangoardiak.
Artea 1945etik aurrera. Bigarren abangoardiak.
Azken joerak. Abangoardien krisia.
F. Natura, gizartea eta komunikazioa artean.
Artea eta ekologia. Land Art-etik eta Povera-tik gaur egunera arte.
G. Metodologiak eta estrategiak
Mugimendu eta estilo artistikoei lotutako formak, funtzioak eta esanahiak aztertze eta artelanaren teknikaren eta prozeduraren analisia egiteko metodologiak. Ezagutzan konfiantza, garapenerako motor gisa.
Zereginen banaketak proiektu artistikoetan: eskatutako trebetasunen araberako hautaketa-irizpideak.
Proiektuen metodologia. Proiektu artistikoen faseak. Berdintasunean parte-hartze aktiborako estrategiak, diskriminaziorik ezako ikuspegi inklusibo, ez sexista eta estereotipo gabekoak.
Estiloak, teknikak eta lengoaiak hautatzeko estrategiak.
Jabetza intelektualarekiko jarrera etikoa, erabilera arduratsuak.
Eremu artistikoari lotutako lengoaia eta hiztegi espezifikoa. Ezagutza eta erabilera.

BOLUMENA

Inguratzen gaituen mundua hiru dimentsiokoa eta anitza da. Arte-ikasleek bizi duten testuinguru fisikoaz jabetu behar dute, objektuen berezitasunak, estetika eta eginkizuna, beren barne-egitura eta ezaugarri horien eta inguruko espazioaren arteko harremana ulertzeko aukera emango dieten tresnak eta baliabideak izan ditzaten.

Bolumen jakintzagaiak funtsezko konpetentziak barneratzeari egiten duen ekarpenari dagokienez, beren garapena sustatzen duela intentsitate txikiago edo handiagoarekin esan beharra dago, bere izaera anitz eta integratzailearen eskutik, ikaste holistiko eta konpetentziala ahalbidetzen baitu. Lehenik eta behin, jakintzagaiak osotasunean garatzen du Kontzientzia eta adierazpide kulturaletarako konpetentzia, artean bitartez bideratzen baititu ikasleek esperimendu dituzten esperientziak eta emozioak. Hemen, kooperazio- eta sozializazio-trebetasunek eta lengoia artistikoen tekniken eta baliabideen erabilera garrantzia handia hartzen dute iraunkortasun-irizpideak aintzat hartu eta aipatuei erantzuteko, oreka mantenduz ideien adierazpide sortzailearekin.

Halaber, IKTen erabilera, hiru dimentsioko eremuan ikusizko eta ikus-entzunezko sorkuntzak ekoizteko tresna eraginkorrek izateaz gain, konpetentzia digitalaren garapena sustatzen du ere modu kritiko, seguru eta arduratsuan, pribatutasuna eta iraunkortasuna errespetatuz, egile-eskubideak errespetatuz eta informazioa egokiro erreferentziatuz.

STEM konpetentziak ondoko kontzeptuak biltzen ditu, besteren artean: ingurune naturala eta soziala ulertzea eta azaltzea jakintza eta metodologia zehatz batzuk erabiliz, behaketa eta esperimendua